

2019 OCAK TÜFE ANALİZİ

Ocak ayında Tüketici Enflasyonu % 1.06 artış gösterdi. Geçen yıl bu oran % 1.02 seviyesindeydi. Böylece yıllık TÜFE % 20.35'e geriledi. Neredeyse geçen yıla aynı seviyede olan aylık enflasyonun, 2013-2017 arasındaki 5 yılda %1.1-%2.5 arasında olduğunu dikkate alırsak iki yıldır Ocak aylarında zamların daha az etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Ana harcama gruplarına göre TÜFE (%)

	Ağırlık	2019 OCAK	2018 OCAK
Türkiye	100	1.06	1.02
Gıda ve alkolsüz içecekler	23.3	6.4	1.7
Alkollü içecekler ve tütün	4.2	0.6	0.4
Giyim ve ayakkabı	7.2	-8.0	-6.0
Konut	15.2	-3.1	2.3
Ev eşyası	8.3	0.7	2.4
Sağlık	2.6	3.6	2.4
Ulaştırma	16.8	0.2	1.3
Haberleşme	3.7	0.7	-1.0
Eğlence ve kültür	3.3	3.2	1.3
Eğitim	2.4	0.1	0.2
Lokanta ve oteller	7.9	1.1	1.0
Çeşitli mal ve hizmetler	5.2	3.6	3.0

2019 Ocak'ta aylık en yüksek artış % 6.43 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda oldu. Oysa 2018 Ocak'ta gıda fiyatlarındaki artış % 1.67 olmuştu. Bu kışa sert gıda fiyatları artışı ile başladığımızı gösteriyor. Zaten ayın en çok fiyatı artan ürünleri arasında; taze biber çeşitleri % 63-% 87 arasında artışla öne çıkarken Patlıcan % 81, Ispanak % 66, Taze Fasulye % 53, Domates % 51 Havuç % 33 zam görmüş. Geçmiş yıllara baktığımızda bu kadar sert bir gıda artışı görülmemiş. Örneğin son 4 yılın Ocak ayında Ispanak ortalamada % 11, Havuç % 9 fiyat artışı yaşamış.

Ancak gıda ürünleri içerisinde bazı ürünlerde de sert düşüşler gözleniyor. Özellikle marketlerde satılan işlenmiş ürün fiyatlarında: Salam % 30, sosis % 22, sucuk % 16, bal % 16, zeytinyağı % 17, mayonez % 18, ketçap %19 fiyatları düşmüş. Bu derece güzel düşüş, son 4 yılda hiç olmamış bir şey.

En çok azalan gıda ürünleri listesini burada listeledik.

2019 Fiyatı En Çok Azalan Gıda Ürünleri

	2019 Ağırlık	Ocak Aylarındaki Değişim				
		2015	2016	2017	2018	2019
Sirke	0.0233	2.4%	1.4%	-0.0%	-0.8%	-30.4%
Salam	0.0701	8.7%	-4.0%	-7.7%	-1.4%	-29.5%
Sosis	0.0315	-9.1%	7.7%	4.7%	-1.4%	-22.5%
Bebek Maması (Toz Karışım)	0.1303	-0.0%	0.3%	1.0%	0.3%	-22.3%
Ketçap	0.0192	0.7%	-0.4%	-0.0%	-3.6%	-19.1%
Tuz	0.0328	2.9%	1.9%	2.7%	-9.4%	-18.5%
Gazoz Meyveli	0.0615	0.8%	0.8%	2.1%	0.3%	-17.9%
Hazır Kahve	0.0674	0.6%	3.4%	-5.2%	2.9%	-17.6%
Mayonez	0.0144	0.2%	-0.2%	0.3%	-5.0%	-17.6%
Sakız	0.0330	1.0%	3.6%	1.5%	1.0%	-16.9%
Zeytinyağı	0.2802	29.9%	0.6%	-1.2%	-0.1%	-16.7%
Sucuk	0.3245	3.4%	3.5%	2.1%	2.2%	-16.3%
Bal	0.1806	0.3%	1.1%	-1.3%	-4.9%	-16.1%
Poşet Bitki ve Meyve Çayı	0.0088	-0.2%	2.7%	3.2%	-4.6%	-16.1%
Hazır Çorbalar	0.0347	0.6%	5.0%	1.5%	-4.5%	-14.6%
Tereyağı (Kahvaltılık)	0.3285	1.3%	1.3%	3.0%	-1.7%	-14.4%
Kola	0.2122	1.5%	-1.2%	0.4%	-0.6%	-14.3%
Buğday Unu	0.4012	0.4%	0.9%	1.7%	-2.8%	-14.1%
Beyaz Peynir	0.8198	-0.7%	0.6%	-0.8%	-5.0%	-13.8%
Mısırözü Yağı	0.0247	0.6%	0.8%	2.1%	-0.1%	-13.5%
Reçel	0.0430	-0.2%	-0.4%	1.1%	-2.1%	-13.3%
Tahin Helvası	0.0630	0.2%	1.0%	-1.2%	-3.7%	-13.1%
Kek	0.0813	0.3%	0.7%	1.0%	-4.6%	-13.1%
Hazır Pakette Toz Tatlılar (Puding)	0.0220	0.6%	0.0%	0.0%	-3.0%	-12.7%
Nohut	0.0491	-0.2%	7.0%	6.0%	-5.0%	-12.2%
Dondurma	0.1734	0.2%	1.4%	0.8%	0.1%	-11.4%
Ayran	0.0491	1.6%	0.2%	1.9%	-3.1%	-10.7%
Yoğurt	0.5313	1.0%	0.3%	3.3%	0.1%	-10.7%

2019 Ocak'ta fiyatı en çok artan ürün % 121 ile köprü geçiş ücretleri olmuştur. Geçmiş Ocak'lara baktığımızda 2015'de hiç artmayan ücret, 2016'da % 40, 2017'de % 47, 2018'de %25, 2019'da %121 artmıştır. TÜİK, seçilmiş ürünlerde en çok artanlara bu ürünü eklememiştir. Çünkü TÜFE endeks hesaplamasında ağırlığı çok düşüktür: % 0.0045 Bir diğer ciddi artış Özel Lise Ücretinde % 77.3 ile görülmektedir. Burada en çok aylık bazda fiyatı artan ürünleri listeliyoruz.

2019 Fiyatı En Çok Artanlar	2019 Ağırlık	Ocak Aylarındaki Değişim				
		2015	2016	2017	2018	2019
Köprü Geçiş Ücreti	0.0045	0.0%	39.7%	47.4%	25.0%	120.9%
Çarliston Biber	0.0561	56.4%	52.8%	69.5%	4.8%	87.2%
Patlıcan	0.1766	62.3%	52.8%	79.4%	15.6%	81.1%
Özel Lise Ücreti	0.7816	-0.0%	-44.9%	-0.2%	0.2%	77.3%
Dolmalık Biber	0.0509	45.6%	27.3%	67.7%	10.7%	67.8%
Ispanak	0.0798	23.1%	9.7%	18.9%	-5.9%	65.9%
Sivri Biber	0.1857	50.4%	37.8%	63.8%	1.4%	63.5%
Taze Fasulye	0.1386				19.5%	52.9%
Domates	0.8152	5.9%	18.8%	57.6%	-7.1%	50.9%
Salatalık	0.3032	34.2%	38.0%	74.7%	25.4%	44.7%
Hacca Gidiş Ücreti	0.1504	0.0%	0.0%	0.0%	1.4%	37.9%
Magazinler ve Dergiler	0.0156	3.6%	-4.9%	-3.7%	24.7%	35.6%
Yeşil Soğan	0.0361	29.4%	26.2%	44.1%	-3.3%	34.7%
Havuç	0.0747	7.8%	6.8%	22.5%	-0.3%	34.6%
Marul	0.0847	32.1%	15.1%	28.3%	-4.3%	33.1%
Oyun Konsulu	0.1644		2.4%	0.2%	1.7%	30.0%
Pırasa	0.0426	12.5%	29.4%	23.2%	-4.5%	28.6%
Kabak	0.0560	52.7%	41.8%	93.3%	-11.7%	28.2%
Karnabahar	0.0415	9.7%	11.0%	34.0%	-14.3%	26.8%
Tablet (Bilgisayar)	0.0158	0.8%	12.3%	8.3%	-0.8%	26.0%
Maydanoz	0.0663	8.5%	5.1%	26.7%	-1.1%	25.4%
Avukatlık Ücreti	0.0487			10.0%	9.1%	25.0%
Telefon Yedek Parçaları (SIM karı)	0.0481	-0.0%	12.6%	23.4%	29.1%	24.3%
Mandalina	0.1255	28.7%	26.3%	30.1%	18.7%	23.6%
Konserveler	0.0280	2.5%	1.2%	1.4%	2.0%	22.9%
Ulaşım Araçları ile İlgili Hizmetle	0.1386	9.5%	7.1%	4.4%	14.2%	22.8%
Cep Telefonu Görüşme Ücreti	2.1265	26.8%	29.1%	-6.2%	-4.8%	22.7%
Pamuklu Kumaş	0.0390	-1.9%	1.4%	3.6%	1.5%	20.7%
İlaçlar	0.5338	-8.4%	-16.6%	3.9%	-0.9%	18.8%

2018 Ocak'ta % 2.42 artan sağlık ürünleri enflasyonu 2019 Ocak'ta % 3.56 artış yaşadı. Öne çıkan unsurlara baktığımızda ilaçları görüyoruz. Son 4 yılın Ocak ayında ortalama % 5 düşen ilaç fiyatları bu yıl % 19 artış yaşamış ve ortalama fiyat 14.1 TL ye yükselmiştir. Bu Ocak'ta % 10 yükselen sezaryanla doğum ücreti ise ortalamada 2060 TL ye yükselmiştir. Uzman Doktor Muayene Ücreti ise % 4 ile tek azalış yaşanan kalem oldu. Üstelik geçmiş 4 yılda ortalama artış % 3.5 olmuştu.

Aylık TÜFE’de en fazla düşüş gösteren grup %7,95 ile giyim ve ayakkabı oldu. Şubat aylarında indirimde zirve yapan Tekstil sektörü, bu indirimleri Ocak ayına çekmiş gözüküyor. Son 4 yılda ortalamada 5-%10 indirimlerin gözüktüğü Ocak aylarında bu yıl % 35'e varan indirimler gözüküyor. Örneğin Etek fiyatlarında genelde 4 yıl % 7.5 indirim yapılırken bu yıl % 37 indirim yapılmış. Elbise fiyatlarında % 11 olan indirim oranı bu yıl % 35'e ulaşmış. Aynı şekilde bu yıl hem erkek hem kadın kazağı, erkek ceket ve kadın hırkası % 35 indirimle dikkat çekiyor. Ayakkabı ve botta aynı durum söz konusu değil. Geçen yıllardaki indirim yani % 10 a ulaşamayan indirimler bu yıl da aynen devam etmiş. İşte bu giyim ürünlerindeki ekstra indirimler sayesinde 2018 Ocak'ta % 6.02 aylık değişim 2019 Ocak'ta % 7.95 olmuştur.

GIYIM ÜRÜNLERİNDE OCAK AYLARI

	2019 Ocak	Son 4 yıl Ortalaması
Etek	-37.2%	-7.5%
Gömlek (Erkek için)	-30.9%	-5.2%
Kazak (Erkek için)	-35.3%	-10.6%
Kadın Elbise (Tek Parça)	-35.5%	-10.8%
Ceket (Erkek için)	-35.4%	-11.2%
Kazak (Kadın için)	-34.6%	-11.6%
Hırka (Kadın için)	-34.9%	-12.3%
Kaban (Kadın için)	-32.5%	-10.9%
Gömlek (Kadın için)	-31.4%	-9.9%
Kaban Yünlü (Erkek için)	-31.5%	-10.1%
Pardösü (Kadın için)	-30.5%	-10.1%
Tişört (Kadın için)	-27.5%	-8.2%
Pantolon (Kadın için)	-25.0%	-6.1%
Pantolon (Erkek için)	-23.8%	-5.6%
Sweatshirt (Erkek için)	-21.1%	-6.2%
Ceket (Kadın için)	-26.7%	-13.2%
Eşofman (Kadın için)	-13.9%	-2.5%
Çorap (Erkek için)	-7.7%	0.1%
Eşofman (Erkek için)	-9.2%	-1.9%
Pijama (Erkek için)	-10.1%	-3.6%
İç Çamaşırı (Erkek için)	5.0%	3.2%
Takım Elbise (Erkek için)	-4.5%	-6.7%

2018 Ocak'ta % 0.99 eksi olan haberleşme enflasyonu 2019 Ocak'ta % 0.74 artış yaşadı. Bu artışa baktığımızda Cep Telefonu Görüşme Ücretinin geçmiş 4 yılın Ocak ayında ortalamada % 11 artarken bu yıl % 23 arttığını, cep telefonu fiyatının bu ay % 7 düşmesine rağmen Telefon Yedek Parçaları (SIM kart, Batarya) nın % 24 artış yaşadığını görüyoruz.

2018 Ocak'ta % 1.26 artış yaşayan Eğlence ve kültür enflasyonunun 2019 Ocak'ta % 3.18 arttığı görülüyor. Kablo Özel Yayın Hizmetleri, Edebi Kitaplar, Çocuk Kitapları ve televizyon aylık bazda fiyatı düşen ürünler olmasına rağmen Hac ücreti %38, dergiler % 36, Oyun konsolu % 30, Tablet % 26 ve Tiyatro % 17 artışla öne çıkmakta. Sinema fiyatı ise % 3 artışla geçmişe paralel seyretmiş.

2018 Ocak'ta % 2.3 yükselen Konut enflasyonu 2019 Ocak'ta % 3.1 düşmüştür. TÜFE hesaplamasında % 15 ağırlığa sahip 12 kalem ürün içerisinde bu etkiyi sağlayan ana ürünler; geçmiş 4 yılın Ocak ayında ortalamada % 3.5 artan elektrik ücretinin bu ay % 10 düşmesi, geçmiş Ocaklarda ortalamada % 3.1 artan su faturasının bu ay % 5 düşmesi ve geçmiş Ocak'larda % 0.3 artan doğalgaz ücretinin bu ay % 8 düşmesi oldu. Bu üç faturadaki düşüş toplam TÜFE'yi % 0.55 aşağı çekmiştir. Yani bunlar sıfır olsaydı bu ay TÜFE % 1.61 olacaktı.

Gelen TÜFE verileri; 2019 sonu yıllık TÜFE'nin TCMB'ye göre % 14.6, piyasaya göre % 15-16 civarında olacağı beklentisini desteklemektedir.